

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/172/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7919204354
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:7919204354.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Janou Tvrdíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O. S., C.. XX.XX.XXXX, M. S., C.. XX.X.XXXX X. K. S., C.. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: matka - B. I., C.. XX.X.XXXX, S. I., K. XX X. L. - M. S., C.. XX.X.XXXX, S. H. Č.. XX, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na Okresný súd Trebišov dňa 30.9.2019, postúpeným Okresnému súdu Komárno dňa 14.11.2019, sa otec maloletých detí domáhal zníženia výživného na maloleté deti, ktoré mu bolo určené rozsudkom Okresného súdu Komárno 6Pc/15/2018-58 zo dňa 21.5.2019 a rozsudkom Okresného súdu Trebišov 8P/329/2016-26 zo dňa 17.2.2017, a to: na mal. Simonu vo výške 70,- €, na mal. Pavla vo výške 60,- € a na mal. Erika vo výške 50,- €. Uviedol, že od 19.7.2019 bol vo výkone trestu odňatia slobody v Košiciach a toho času je nezamestnaný a nemá žiadny príjem. Požiadal o zníženie výživného na sumu 30,- € na každé dieťa. Podaním doručeným súdu dňa 10.3.2020 upravil svoj návrh tak, že žiada znížiť výživné na sumu 50,- € na každé dieťa. Ďalej uviedol, že nepoberá žiadne dávky, je zamestnaný len na dohodu s čistým príjmom 210,- € mesačne. Zároveň požiadal, aby bol vypočutý cestou dožiadaného súdu, a to na Okresnom súde Trebišov. Súhlasil s pojednávaním na Okresnom súde Komárno v jeho neprítomnosti.

2. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré v zmysle § 180 CSP vykonal v neprítomnosti otca maloletých detí. Na pojednávaní dňa 22.5.2020 matka uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí. Podľa jej názoru 50,- eur na jedno dieťa je málo, pretože musí platiť aj nájom a zároveň syn každý mesiac berie lieky. Maloletý Erik berie lieky proti alergii, o čom predložila potvrdenie. Uviedla, že s otcom komunikovala o jeho návrhu a povedal jej, že aj keď súd zníži výživné, aj tak bude platiť toľko, koľko mu bolo určené doposiaľ. Otec doposiaľ výživné platí riadne a včas a zároveň platí aj zaostané výživné na mal. Erika. Matka detí ďalej uviedla, že býva sama s deťmi. Bola zamestnaná do marca 2020 a mala príjem 438,- Eur až 480,- Eur. Zmluvu mala na dobu určitú, avšak nakoľko bola často na OČR s maloletým Erikom, zmluvu jej nepredĺžili, o čom predložila potvrdenie - oznámenie o skončení pracovného pomeru ku dňu 31.3.2020. Keďže je na predĺženej rodičovskej dovolenke s mal. Erikom, nie je evidovaná na úrade práce. Jej mesačné výdavky sú: nájom 350,- Eur, internet 24,- Eur, do marca 2020 platila opatrovateľku pre mal. Erika. Na stravu a hygienu týždenne minie približne 100,- Eur. Simona je žiačkou 8. ročníka ZŠ, Pavol 3. ročníka ZŠ. Mal. Erik je doma, pre jeho zdravotný stav nemôže chodiť do škôlky. Mal. Pavol športoval za školu, čo ju vyšlo 20,- Eur týždenne. Deti v škole navštevujú iba neplatené krúžky. Mal. Pavol má histamínovú intoleranciu, preto musí kvôli tomu upravovať stravu. Kvôli diagnóze mal. Erika má zároveň

zvýšené výdavky na lieky, v čase choroby okolo 50,- Eur až 60,- Eur. V priebehu roka 2019 bol takmer každý mesiac chorý. Uviedla, že deti k otcovi nechodia, otec je v kontakte iba s mal. Pavlom. Nad rámec bežného výživného na deti vôbec neprispieva. Bola by rada, keby otec prispieval aspoň o 10,- Eur viac na každé dieťa, pretože mal. Simona pôjde na strednú školu, a preto bude mať zvýšené výdavky. Zároveň by chcela, aby aj Pavol mohol opäť robiť šport, ktorý ho baví. Finančne jej pomáha jej mama, pokým pracovala, nebolo to potrebné, avšak teraz to už potrebuje.

3. Z dôvodu žiadosti otca mal. detí o jeho výsluch prostredníctvom dožiadaného súdu v Trebišove, súd vypracoval dožiadanie na príslušný súd o vykonanie výsluchu otca a oboznámenie ho s obsahom zápisnice z pojednávania zo dňa 22.5.2020, na ktorom bola ako účastníčka konania vypočutá matka maloletých detí. Okresný súd Trebišov predvolal otca maloletých detí na výsluch dňa 22.6.2020. Otec počas výsluchu uviedol, o svoje deti záujem prejavuje a navštevuje ich v rámci možností, nakoľko žijú s matkou v Komárne. Zároveň je s nimi v kontakte cez sociálne siete. Naposledy sa s deťmi stretol na Vianoce, v termíne od 22.12.2019 do 29.12.2019. Bol pre nich v Komárne a po návšteve ich odviezol späť. Návšteva prebiehala v rodinnom kruhu aj s ďalšími rodinnými príslušníkmi (babka maloletých, sestra otca). Deti sa u neho cítili veľmi dobre, boli spolu na výlete v Maďarsku, korčuľovali sa a boli na vyhládavovej lanovke. Doposiaľ na svoje deti prispieval 250,- Eur. Zároveň deťom kupuje dary, napr. v deň ich narodenín alebo keď niečo potrebujú. Väčšinou kupuje vecné dary, napr. pred mesiacom kúpil synovi mobilný telefón za 150,- Eur. Vo výkone trestu bol od 15.5.2019 do 20.9.2019, odsúdený bol pre trestný čin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky. Aktuálne je evidovaný na úrade práce, poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 141,- Eur. Jeho zdravotný stav je dobrý. Pred nástupom do výkonu trestu bol zamestnaný v Slovnaft Bratislava, jeho priemerný mesačný príjem bol 700,- Eur až 900,- Eur. Dôvodom ukončenia pracovného pomeru bolo okamžité skončenie pracovného pomeru z dôvodu právoplatného odsúdenia pre úmyselný trestný čin. V čase výsluchu uviedol, že aktuálne už nepracuje u zamestnávateľa DORTMONT locksmith & mounting service, s.r.o. Jeho pravidelné mesačné výdavky sú 140,- Eur inkaso a okrem toho iba bežné výdavky na domácnosť. Nemá žiadne zvýšené výdavky, ako sú napríklad úvery. Žije v rodičovskom dome spolu so svojou priateľkou, ktorá je nezamestnaná a je evidovaná na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Okrem maloletých detí inú vyživovaciu povinnosť nemá. Nie je vlastníkom žiadnych hnutelých ani nehnuteľných vecí, nemá žiadne úspory. Je pravda, že matke povedal, že aj v prípade zníženia výživného bude platiť ako doposiaľ, avšak situácia sa zmenila, nakoľko je nezamestnaný. Súhlasil s prejednaním vecí v jeho neprítomnosti. Iné k veci neuviedol.

4. Súd nariadil pojednávania na deň 12.8.2020, pričom matke maloletých detí ako aj kolíznemu opatrovníkovi spolu s predvolaním doručil aj fotokópiu zápisnice z výsluchu otca na Okresnom súde Trebišov. Matka maloletých detí na pojednávaní uviedla, že je naďalej nezamestnaná, je na predĺženej rodičovskej dovolenke s mal. Erikom, a to z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu. Uviedla, že deti boli dva týždne u sestry otca, s otcom strávili päť dní. Otec určené výživné, ako aj zameškané výživné, do júna 2020 riadne platil. V júli výživné nezaplatil. Pôvodne sa dohodli, že keďže deti budú u neho dva týždne, nakúpi im všetko potrebné, ale nestalo sa tak. Preto ho požiadala, aby výživné riadne zaplatil, čo do dnešného dňa neurobil. Uviedla, že nie je pravda, čo otec uviedol v zápisnici, že deťom kupuje vecné dary, iba synovi Pavlovi poslal telefón, ale vie, že tento telefón nebol nový, ale bol to telefón jeho družky.

5. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec na maloleté deti prispieva mesačne sumou 250,- Eur, a preto navrhla jeho návrh na zníženie výživného v celom rozsahu zamietnuť.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi predloženými rodičmi mal. detí, a to: rozsudok tunajšieho súdu 6Pc/15/2018-58 zo dňa 21.5.2019, rozsudok Okresného súdu Trebišov 8P/329/2016-26 zo dňa 17.2.2017, vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 10.3.2020, Dohoda o pracovnej činnosti otca, potvrdenie o zaradení otca do evidencii uchádzačov o zamestnanie, správa o zdravotnom stave mal. Erika, potvrdenie o príjme matky, oznámenie o skončení pracovného pomeru matky na dobu určitú, potvrdenie o návšteve školy mal. Simonou a mal. Pavlom, zápisnica z výsluchu navrhovateľa na OS Trebišov zo dňa 22.6.2020, potvrdenia o príjme navrhovateľa, potvrdenie o priznaní dávky v nezamestnanosti navrhovateľovi, lustrácia navrhovateľa v systéme Sociálnej poisťovne, lustrácia matky v systéme Sociálnej poisťovne, mzdový list navrhovateľa za rok 2020, odpis registra trestov navrhovateľa, obsah pripojených spisov Okresného súdu Trebišov

8P/329/2016 a ostatné ku spisu pripojené doklady, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

7. Výživné na mal. Simonu a na mal. Pavla bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Trebišov 8P/329/2016-26 zo dňa 17.2.2017, a to vo výške 70,- Eur na mal. Simonovu a vo 60,- Eur na mal. Pavla. Zaostalé výživné sa otcovi povolilo splácať v mesačných splátkach vo výške 20,- Eur na každé dieťa. Výživné na mal. Erika bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Komárno 6Pc/15/2018-58 zo dňa 21.5.2019 vo výške 50,- Eur mesačne. Zaostalé výživné súd povolil otcovi splácať vo výške 30,- Eur mesačne. Celkovo tak otcovi maloletých detí bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 180,- Eur a splátky zaostalého výživného vo výške 70,- Eur, čo celkovo predstavuje sumu vo výške 250,- Eur. Takto určené výživné otec platí riadne a včas, nezaplatil iba výživné splatné mesiaci júl 2020.

8. V súčasnej dobe mal. Simona a mal. Pavol sú žiaci základnej školy, na deti má matka primerané výdavky ich veku a školskej dochádzke. Z dôvodu histamínovej intolerancie mal. Pavla má zvýšené náklady na stravu. Mal. Erik nenavštevuje žiadne predškolské zariadenie, nakoľko mu to neumožňuje jeho zdravotný stav, matka je s ním na predĺženej rodičovskej dovolenke. V dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu má matka zvýšené výdavky na lieky.

9. Matka mal. detí je aktuálne na predĺženej rodičovskej dovolenke s mal. Erikom. Matka bola zamestnaná v spoločnosti Euroobuv s.r.o. Mala uzatvorený pracovný pomer na dobu určitú, do 31.3.2020, k predĺženiu pracovného pomeru neprišlo. Priemerný mesačný príjem dosahovala vo výške 453,54 Eur. Mesačné výdavky matky sú: nájom 350,- Eur, internet 24,- Eur, hygiena 100,- Eur, okrem toho bežné výdavky na chod domácnosti. Výživné otec maloletých detí, ktoré mu bolo určené, platí riadne a včas, okrem výživného splatného v mesiaci júl 2020.

10. Otec maloletých detí je nezamestnaný, poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 141,- Eur. Otec pracuje na dohodu o pracovnej činnosti v spoločnosti Dortmund locksmith & mountin service s.r.o., jeho prvá dohoda o pracovnej činnosti trvala od 3.1.2020 do 30.4.2020 a jeho druhá dohoda o pracovnej činnosti trvá od 25.6.2020. Jeho príjem v období od januára 2020 bol v priemere 115,- Eur (vyjadrenie zamestnávateľa na čl. 85). Žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou. Mesačné výdavky otca maloletých detí sú: 140,- Eur inkaso, telefón 15,- Eur a ďalšie bežné výdavky na domácnosť. Otec maloletých bol v období od 15.5.2019 do 20.9.2019 vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. Predtým bol zamestnaný v spoločnosti Slovnaft Bratislava a dosahoval priemerný príjem 700,- Eur až 900,- Eur. Dôvodom skončenia pracovného pomeru bolo jeho odsúdenie pre úmyselný trestný čin.

11. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 z. z. (ďalej len „CMP“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. (ďalej len „Zákon o rodine“), právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1,2, 3 Zákona o rodine, (1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. (2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. (3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, (1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti je taká zmena okolností, za ktorých bolo doteraz výživné určené, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov. Nemôže sa jednať o obyčajnú zmenu pomerov na strane účastníkov konania, ale o kvalifikovanú, podstatnú zmenu pomerov. Podľa zaužívanej súdnej praxe u mal. detí sa takáto zmena pomerov predpokladá uplynutím troch rokov, prípadne začatím plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotného stavu a pod. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu pomerov. Pre zistenie podstatnej zmeny pomerov súd postupuje stále porovnávaním stavu v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia so stavom súčasným.

13. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nebol podaný dôvodne. Súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine môže meniť súdne rozhodnutia o výživnom, resp. môže aj znížiť vyživovaciu povinnosť rodiča, ak nastane zmena pomerov či už na strane maloletých detí alebo na strane povinnej osoby platiť výživné, v tomto prípade otca maloletých detí. Otec podal návrh na zníženie výživného z jediného dôvodu, a to, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa jeho finančná situácia zmenila a nemá možnosť platiť súdom určené výživné (na tomto mieste však súd poukazuje na skutočnosť potvrdenú aj matkou maloletých detí, že otec napriek tvrdeniu, že nemá dostatok financií na platenie výživného, výživné doposiaľ v súdom určenej výške platil riadne a včas). Pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, jeho možností a schopností prispievať na výživu maloletých detí súd vychádzal z príjmu otca, ktorý dosahoval pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody. Podľa vtedajšej situácie bol schopný a dokázal zarobiť približne 700,- Eur až 900,- Eur mesačne, a to až do jeho nástupu do výkonu trestu odňatia slobody. Jeho pracovný bol ukončený z dôvodu právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin. Otec sa tak svojím vlastným nezodpovedným správaním - páchaním trestnej činnosti s následným odňatím slobody pripravil sám o príjem a v jeho pomeroch s prihliadnutím na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine nedošlo k žiadnej zásadnej kvalifikovanej zmene. Nebyť trestu odňatia slobody, mohol byť otec stále zamestnaný, činný na trhu práce a vlastnou aktivitou dosahovať priemerný príjem, z ktorého by plnil vyživovaciu povinnosť. Nie je preto podstatné pri posudzovaní zmeny pomerov na strane otca, aký príjem dosahuje aktuálne. Súd neakceptoval jeho odôvodnenie na zníženie výživného, a to, že momentálne nedosahuje príjem, ktorý by mu umožňoval plniť výživné v určenej výške. Na reálne zárobkové možnosti súd neprihliada, ak otec v dôsledku vlastného zavinenia si znemožní dosahovanie príjmov (v širšom ponímaní sa vzdá výhodnejšieho zamestnania, resp. majetkového prospechu) napr. tým, že si odpykáva trest odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Ak by súd prihliadol na aktuálny stav otca, musel by konštatovať, že ak výživou povinný subjekt nepracuje alebo vlastným pričinením dosahuje minimálny príjem, reálne nemá možnosti na to, aby plnil vyživovaciu povinnosť. Takýto postup by bol však v príkrom rozpore so záujmami maloletých detí, bol by neakceptovateľný. Práve na takúto situáciu sa vzťahuje princíp potenciality uplatňovaný v otázkach výživného, t.j. vychádza sa z toho, aký príjem by mohol rodič dosahovať, keby sa nevyhýbal práci, resp. keby sa spáchaním úmyselného trestného činu sám nevytlúčil z účasti na trhu práce. Na tomto mieste súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade otca maloletých detí ide o osobu v produktívnom veku (34 rokov). Z pomerov na strane matky maloletých detí zároveň vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola stanovená je naďalej nutná, nakoľko maloleté deti sú samozrejme staršie, sú školopovinné a s pribúdajúcim vekom súvisia aj zvýšené výdavky na zabezpečenie nielen ich základných potrieb ako je strava, ošatenie, hygienické potreby, ale aj ostatných potrieb adekvátnych k veku detí. Pomery na strane matky sa zmenili, jej príjem sa ukončením pracovného pomery, ktorý bol uzatvorený na určitý čas, znížil. Vyživovaciu povinnosť maloletých detí je však bez ohľadu na túto

skutočnosť nutne zabezpečiť a plniť. Zmena pomerov na strane maloletých detí by tak skôr v budúcnosti odôvodňovala úpravu výživného jeho zvýšením ako znížením.

14. Vzhľadom k tomu, že súd nezistil na strane otca maloletých detí také skutočnosti, ktoré by mali vplyv na výšku jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, nezistil zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a preto návrh otca ako nedôvodný zamietol.

15. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku/uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).